

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

kallas härmed till sammanträde **tisdagen den 15 december 2015 kl. 10.30 i KS-salen på Rådhuset.**

Hålltider för sammanträdet

10.30	Information Förstärkt mottagande av asylsökande och nyanlända – Fred Nilsson och Anders Byquist
11.00	Gruppmöte
11.20	Beslutssammanträde
11.30	Aktuell information – Fred Nilsson och Sofia Pettersson
12.30	Sammanträdet avslutas

Föredragningslista

1. Val av justerare och tid för justering
2. Informationsärenden
3. Förstärkt mottagande av asylsökande och nyanlända

Fred Nilsson
ordförande

Förstärkt mottagande av asylsökande och nyanlända

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ordförande föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

att godkänna upprättat förslag till Avsiktsförklaring med Migrationsverket och Arbetsförmedlingen om förstärkt mottagande av asylsökande och nyanlända i Härnösands kommun,

att ansöka hos Migrationsverket om tilldelning av uppdrag att driva tillfälligt anläggningsboende för asylsökande (ABT) för fullföljande av avsiktsförklaringen för förstärkt mottagande av asylsökande och nyanlända i samverkan mellan Migrationsverket och Arbetsförmedlingen,

att godkänna upprättat hyresavtal med Caspien Fastigheter AB avseende del av Härnösand Fastlandet 2:60 (gamla sjukhemmet),

att uppdra åt kommunstyrelsen att tillsammans med övriga nämnder utforma plan och budget för genomförandet och att information ges i kommunfullmäktige i februari 2016 om hur verksamheten utformats,

att uppdra åt arbetslivsnämnden att vara ansvarig nämnd för drift av den nya boendeenheten, samt

att ovanstående beslut gäller under förutsättning att Migrationsverket tilldelar Härnösands kommun ABT-boende i enlighet med ansökan och att Avsiktsförklaringen med Migrationsverket och Arbetsförmedlingen godkänns av samtliga parter.

Kommunstyrelsens ordförande föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen

att under förutsättning av att kommunfullmäktige fattar erforderliga beslut, uppdra åt kommundirektören att i samverkan med övriga förvaltningar utforma plan och budget för genomförande av kommunfullmäktiges beslut, samt

Datum
2015-09-03

Kommunstyrelsens ordförande föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott besluta

att förklara ovanstående paragraf för omedelbart justerad.

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun har under många år haft ett högt mottagande av människor på flykt. I likhet med vad som gäller många andra svenska kommuner har Härnösand under de senaste åren, och särskilt under 2015, ökat sitt mottagande av flyktingar till nivåer vi tidigare inte upplevt sedan andra världskriget. I dagläget bor ca 1.200 asylsökande inom Härnösand i olika boendeformer. Totalt beräknas 2.500 människor som kommit som flyktingar bo i kommunen.

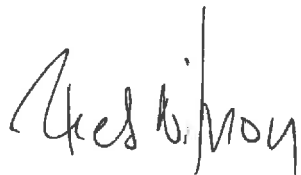
Härnösands kommun har över tid sökt utveckla former för mottagande för att skapa kvalitativa förutsättningar för integration och för att flyktingar som mottas i Härnösand också ska etablera sig här för mer långsiktigt boende och för hög delaktighet i samhället. Med anledning av den ökande invandringen har kontakterna med Migrationsverket och Arbetsförmedlingen fördjupats för att vi genom mer strukturerad samverkan ska nå längre i att uppnå våra mål i mottagande och integration. Förliggande förslag till Avsiktsförklaring mellan dessa tre parter under en kommande treårsperiod syftar just till detta. I anslutning till trepartsavtalet kommer också en Lokal överenskommelse ingås mellan Härnösands kommun, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen som närmare reglerar hur detta arbete ska utföras. Beslut i om Lokala överenskommelsen ska tas i kommunstyrelsen efter remiss hos berörda nämnder.

Som en särskild del av satsningen på förstärkt mottagande av asylsökande och nyanlända kommer kommunen ansöka hos Migrationsverket om få tilldelat det operativa ansvaret för driften av ett tillfälligt asylboende, s.k ABT-boende. Detta tillfälliga asylboende är tänkt att upprättas i de lokaler som tidigare utgjorde sjukhemmet inom Härnösands sjukhus. Anläggningen föreslås omfatta boendeplatser för drygt 420 asylsökande i ett drygt 70-tal mindre lägenheter, alla med möjlighet till självhushåll. För att möjliggöra detta förslås att kommunen ingår ett hyresavtal med fastighetsägaren Caspien Fastigheter AB om fattande ca 5.100 m² under en period av fyra år. Kommunens operativa roll för tiden efter det första året kan inte fastställas i detta skede utan kommer att vara beroende av faktorer som rör utvecklingen av mottagandet på nationell nivå och eventuellt kommande statliga regeländringar. I Avsiktsförklaringen tydliggörs dock att Migrationsverket som lägsta nivå under de tre sista åren av hyresavtalet svarar för en 100-procentig kostnadstäckning inklusive de åtaganden som följer av hyresavtalet. Lägenheterna inom fastigheten beräknas tas i bruk succesivt under första halvåret 2016, med en preliminär plan på att 120

Datum
2015-09-03

boende kan flytta in kring den 1 mars, ytterligare 180 kring den 1 maj och återstående drygt 120 boende i juni 2016.

Till fördelarna med att kommunen intar ett direkt operativt ansvar för ett stort tillfälligt asylboende hör att förutsättningarna för kontakter med den kommunala verksamheten underlättas, liksom den samlade bilden i relation till föreningsliv och den ideella sektorn. Det förstärkta mottagningsarbetet ger Härnösands kommun ökade förutsättningar att lyckas med det totala asylmottagandet och ambitionen att många av de som anlant ska välja att bosätta sig i Härnösand.

Fred Nilsson
Kommunstyrelsens ordförande (S)

Handlingar

Avsiktsförklaring och förstärkt mottagande av asylsökande och nyanlända i
Härnösands kommun
Hyresavtal Härnösand Fastlandet 2:66 med Caspien Fastigheter AB

Härnösand Kommun
Arbetsförmedlingen
Migrationsverket

Ärendenr
Handlingstyp Avsiktsförklaring
Datum 10 december 2015

Avsiktsförklaring om ett förstärkt mottagande av asylsökande och nyanlända i Härnösand kommun

1. Parter

Migrationsverket

Adress: Migrationsverket, 601 70 Norrköping
Organisationsnummer: 202100-2163

Arbetsförmedlingen

Adress: Arbetsförmedlingen, Härnösand, Timrå
Organisationsnummer: 202100-2114

Härnösand kommun

Adress: 871 80 Härnösand
Organisationsnummer: 212000-2403

2. Bakgrund

Under hösten 2015 har Härnösand kommun och Migrationsverket fört en dialog om att tillsammans skapa boenden för asylsökande som väntar på beslut på sin asylansökan. Dialogen har också gällt Härnösand kommuns önskemål och näringslivet förutsättningar att öka mottagandet av nyanlända personer med permanent uppehållstillstånd och bli en mera attraktiv plats för varaktig bosättning.

Härnösands politiska ledning har uttryckt en vilja att samordna och förbättra mottagandet av nyanlända personer i kommunen. Förvaltningsorganisationen avser att bereda ett underlag till den politiska ledningen om en strategi för flyktingmottagande. Utgångspunkten är denna avsiktsförklaring. Strategin ska utgå från ett solidariskt ställningstagande för personer som tvingas lämna sina hemländer samtidigt som den öppnar nya möjligheter att bidra till Härnösands utveckling.

Migrationsverkets långsiktiga kapacitetsplanering är baserad på prognoser. Behovet av boendeplatser kommer vara stort under perioden 2015-2019. Allt fler asylsökande behöver boende som anvisas av Migrationsverket. Stora krav ställs på arbetet att tillhandahålla nya boendeplatser. Det höga antalet asylsökande har till största delen anvisats boende i tillfälliga boendelösningar (ABT) som upphandlats. I nuläget utgör antalet upphandlade ABT-platser en för hög andel av det totala antalet boendeplatser. Ambitionen är att under perioden 2015-2019 öka andelen boendeplatser i samarbete med Härnösands kommun för att minska behovet av upphandlade platser. Etableringen i Härnösand är en del i det arbetet.

En målsättning är att fler personer med permanenta uppehållstillstånd ska kunna lämna mottagningssystemet snabbare och att behovet av tillfälliga boendeplatser successivt minskar. Nyetablering av asylboende genom hyresavtal med Härnösand kommun ska också ge förutsättningar för ett boende med god kvalitet som är anpassat efter de boendes behov.

Ett annat mål med etableringen i Härnösand kommun är att utveckla en myndighetssamverkan i länet. Genom mötesplatser och tidiga integrations insatser kan de asylsökande ges en god service som gynnar en etablering som leder fram till försörjning.

Arbetsförmedlingen har ett samordnande ansvar för etableringen på arbetsmarknaden för vissa nyanlända invandrare som beviljats uppehållstillstånd som kan ligga till grund för folkbokföring. I arbetet ska Arbetsförmedlingen vara stödjande och pådrivande i förhållande till andra parter. Nyanlända invandrades etablering underlättas om myndigheter och kommuner samverkar. En väl fungerande samverkan bidrar till att samhällets resurser används där de gör störst nytta. Den samverkan som har etablerats mellan Härnösand kommun, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen inför Migrationsverkets etablering av boenden för asylsökande skapar goda förutsättningar för nyanlända invandrades etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet.

Därtill har Arbetsförmedlingens bosättningsenhet ett uppdrag att vid behov anvisa nyanlända invandrare som har rätt till en etableringsplan, samt övriga personer som ingår i samma hushåll, en plats för bosättning i en kommun. Arbetet med att anvisa nyanlända en plats för bosättning utgår från överenskommelser som kommuner träffar med länsstyrelser. De överenskommelser som finns idag motsvarar dock inte det nationella mottagningsbehovet. Arbetsförmedlingen ser därför positivt på det initiativ som har tagits av Härnösand kommun för att förstärka kommunens beredskap och kapacitet för mottagande av nyanlända invandrare.

3. Syfte

Avsiktsförklaringen syftar till att tydliggöra inblandade parter ansvar och åtaganden som en asylboendeverksamhet i Härnösand innebär. Vidare syftar avsiktsförklaringen till att klargöra på vilket sätt som parterna kan bidra till att förbättra förutsättningarna för att fler personer som fått uppehållstillstånd ska välja att varaktigt bosätta sig i Härnösand kommun. Därför kompletteras denna avsiktsförklaring också med en lokal överenskommelse mellan alla tre parter om det praktiska arbetet.

4. Ansvarsfördelning

Migrationsverkets ansvar

Migrationsverkets ansvar för asylsökande med flera styrs av ett stort antal lagar och förordningar. De viktigaste som reglerar ansvarförhållandet mot kommuner och landsting är:

- lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) reglerar Migrationsverkets ansvar och de rättigheter som asylsökande har.
- förordning (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. reglerar statliga ersättningarna till kommuner och landsting.
- lag (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.
- förordning (1996:1357) om statlig ersättning för hälso- och sjukvård till asylsökande
- förordning (2001:976) om utbildning, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg för asylsökande barn m.fl.
- förordningen (2014:946) om statlig ersättning för utbildning i svenska för invandrare som ges till vissa utlänningar i Migrationsverkets anläggningsboenden (sfi-förordningen).

I dessa lagar och förordningar klargörs att Migrationsverket:

- prövar asylansökningar
- har ansvar för att tillhandahålla kost och logi för asylsökande som behöver det
- bosätter de som inte har rätt till etableringsplan
- beslutar om ekonomiska ersättningar till asylsökande. Bistånd enligt LMA lämnas i form av logi, bostadsersättning, dagersättning och särskilt bidrag
- ansvarar för förvarsverksamheten
- bistår vid återvändande till hemlandet
- beslutar om transfereringar av statliga ersättningar till kommuner och landsting

Arbetsförmedlingens ansvar

Arbetsförmedlingen har ett samordnande ansvar för etableringen på arbetsmarknaden för vissa nyanlända personer som beviljats uppehållstillstånd som kan ligga till grund för folkbokföring. Arbetsförmedlingens ansvar i arbetet regleras i ett flertal lagar och förordningar. De mest centrala är:

- lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare
- förordning (2010:409) om etableringssamtal och etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare
- förordning (2010:408) om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandrare
- förordning (2010:407) om ersättning till vissa nyanlända invandrare

I dessa lagar och förordningar klargörs att Arbetsförmedlingen:

- har ett samordnande ansvar för etableringsinsatserna
- ska vara stödjande och pådrivande i förhållande till andra parter
- ansvarar för att genomföra etableringssamtal med personen snarast möjligt efter att denne har beviljats uppehållstillstånd
- ansvarar för att vid behov anvisa nyanlända invandrare som har rätt till en etableringsplan, samt övriga personer som ingår i samma hushåll, en plats för bosättning i en kommun
- ansvarar för upprättande av etableringsplan när den nyanlände har tagits emot för bosättning i en kommun eller senast ett år efter personen folkbokfört sig i en kommun
- beslutar om etableringsersättning
- fastställer länstal efter samråd med Migrationsverket och länsstyrelserna. Länstalen är en länsvis fördelning av landets totala mottagningsbehov och utgår från Migrationsverkets prognoser.

Landstingets ansvar för personer som ansökt om uppehållstillstånd

Under perioden som nyanlända personer väntar på beslut om uppehållstillstånd ansvarar *landstinget* som huvudman för hälso- och sjukvården enligt lag (2008: 344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. för:

- att erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård som inte kan anstå åt personer äldre än 18 år
- att till personer yngre än 18 år erbjuda hälso- och sjukvård vård samt tandvård i samma omfattning som erbjuds till andra som är bosatta i Härnösand kommun.

Härnösand kommuns ansvar för personer som ansökt om uppehållstillstånd

Enligt Skollag (2010:800) erbjuder Härnösand kommun förskola, barnomsorg och skola för nyanlända barn och ungdomar under perioden som de väntar på beslut om uppehållstillstånd.

Inom socialtjänstens verksamhetsområden (individ- och familjeomsorg, äldreomsorg samt omsorg om personer med funktionsnedsättningar) kan insatser för asylsökande bli aktuella utifrån en individuell bedömning.

Härnösand kommuns ansvar för personer som fått uppehållstillstånd

Efter det att personer fått sitt permanenta uppehållstillstånd har de samma rättigheter och skyldigheter som alla andra som bor i Härnösand. Utöver detta ansvarar kommunen för vissa delar enligt lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Ansvaret gäller bland annat att:

- erbjuda nyanlända samhällsorientering när de påbörjat sin etableringsplan
- i samverkan med Arbetsförmedlingen och den nyanlända bidra till att utforma en etableringsplan när personen tagits emot för bosättning i kommunen eller varit folkbokförd i kommunen i ett år.
- erbjuda Svenska För Invandrare (SFI) för personer med uppehållstillstånd

Vidare har Härnösand kommun ansvar för att till personer som fått permanent uppehållstillstånd och bosätter sig eller anvisas till kommunen att:

- vid behov erbjuda praktisk hjälp i samband med bosättningen
- medverka till att den nyanlände kan söka hemutrustningslån från CSN
- under vissa förutsättningar betala ut ett kompletterande försörjningsstöd

Genom denna avsiktsförklaring är kommunen också medansvarig för organiserad sysselsättning med Migrationsverket

5. Ambition

Genom en nära samverkan mellan Härnösand kommun, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen är ambitionen att minska tiden det tar för en nyanländ att etablera sig i samhället och på arbetsmarknaden. Parterna har för avsikt att aktivt samverka med civilsamhället, ideella organisationer och näringsliv för att skapa bra förutsättningar att etablera sig i Härnösand.

Vidare syftar denna samverkan till att etablera asylboende med 426 platser inom Härnösand kommun i bostäder med möjlighet till självhushåll. Det kan vara i vanliga lägenheter eller i kollektiva boenden med självhushåll. Därmed stärks förutsättningarna för Härnösand att ta emot nyanlända i enlighet med länsstämman. Boendena förläggs till *geografiskt lämpliga platser med tillgång till allmänna*

kommunikationer. Det praktiska arbetet med att identifiera bostadslösningar startar efter att berörda parter har beslutat om en etablering med utgångspunkt från denna avsiktsförklaring. En samverkansgrupp med representanter för parterna ansvarar för samordnad planering och rapporterar till respektive huvudman.

Härnösand kommun åtar sig att tillsammans med Migrationsverket identifiera lämpliga bostadsfastigheter och att vara hyresvärd för Migrationsverket som hyr lägenheter/lokaler av kommunen. Kommunen ansvarar för eventuell anpassning av lokaler och nybyggnation utifrån Migrationsverkets krav på asylboende. Bostadshyran som Migrationsverket betalar är marknadsmässig och ger kostnadstäckning för ökade driftkostnader och investeringar som överenskommes med Migrationsverket och som görs av fastighetsägaren eller Härnösand kommun för att bostäderna ska tillgodose Migrationsverkets krav

Härnösand kommun ansvarar även för lokaler som möjliggör samverkande myndighetskontakter för att underlätta för de personer som söker asyl, om Migrationsverkets personal och Arbetsförmedlare behöver finnas tillgängliga vid vissa tider. Det kan röra sig om lokaler för utbildningsfällen och rum för fysiska möten.

De kostnader som är förknippade med eventuell anpassning av befintliga lokaler för att möta de behov som Migrationsverket har kommer att täckas av Migrationsverket.

Migrationsverket hyr lägenheter/lokaler för asylboende av Härnösand kommun och upphandlar tjänster för den dagliga driften av verksamheten under hyresperioden. Härnösands kommun planerar att ansöka om att erbjuda tjänsten asylboende (s.k. ABT) i Härnösand. I detta ingår bl.a. att samverka med första kartläggning av de asylsökandes utbildnings- och yrkesbakgrund, introduktion om rättigheter och skyldigheter och om det svenska samhället. Migrationsverket samverkar med Härnösands kommun för att erbjuda organiserad sysselsättning genom att medfinansiera materiel och lokalkostnader för exempelvis språkstöd och arbetspraktik under asyltiden. Migrationsverket ansvarar för dagersättning och särskilda ekonomiska bidrag till de personer som är inskrivna vid asylboendet.

Arbetsförmedlingen ska vara stödjande och pådrivande i förhållande till andra berörda parter i arbetet med nyanländas etablering. Det innebär bland annat att Arbetsförmedlingen kommer att vara sammankallande och ta initiativ till att en lokal överenskommelse upprättas. Den lokala överenskommelsen ska tydliggöra uppdrag, ansvarsfördelning, roller och rutiner mellan Arbetsförmedlingen och Härnösand kommun samt andra myndigheter och organisationer som Försäkringskassan, Migrationsverket och hur samverkan kan ske med idéburna organisationer. Arbetsförmedlingen ansvarar för uppföljning och revidering av överenskommelsen tillsammans med övriga parter som ingår i den.

Vidare ansvarar Arbetsförmedlingen i samverkan med Härnösands kommun för att genomföra etableringssamtal för de personer som beviljas uppehållstillstånd och upprätta etableringsplan för de personer som har rätt till en sådan. Genom samverkan med övriga parter kan Arbetsförmedlingen bidra till effektivare stöd till nyanlända invandrare. Arbetsförmedlingen ansvarar för att erbjuda arbetsförberedande insatser inom etableringsplanen. De arbetsförberedande insatserna kan dels vara insatser som Arbetsförmedlingen erbjuder via arbetsmarknadspolitiska program och dels insatser som ingår i Arbetsförmedlingens tjänster. Insatserna kan också vara sådana som erbjuds av kommuner, landsting och idéburna organisationer såsom kommunal vuxenutbildning, hälsofrämjande och förebyggande aktiviteter, friskvårdsaktiviteter, sociala aktiviteter och föreningsaktiviteter. Arbetsförberedande insatser kan även vara medicinsk rehabilitering via hälso- och sjukvården eller social rehabilitering via kommunen.

Arbetsförmedlingens bosättningsenhet ansvarar vidare för att anvisa nyanlända invandrare som har rätt till en etableringsplan, samt övriga personer som ingår i samma hushåll, en plats för bosättning i en kommun. Arbetsförmedlingen avser att, i samverkan med Härnösand kommun och Migrationsverket, så långt det är möjligt anvisa de personer i Härnösand kommun som beviljas uppehållstillstånd bosättning i kommunen.

6. Giltighetstid och uppföljning

Denna avsiktsförklaring gäller till och med utgången av 2019. Mottagandet följs årligen upp av den gemensamma planeringsgruppen och rapporteras i respektive huvudmans verksamhetssystem.

Parterna ser det som önskvärt och föreslår att en utvärdering av etableringen görs. Form och innehåll kommer att tas fram i dialog efter det att formella beslut fattas för att etablera asylboende i Härnösand kommun.

Härnösand 2015-12-04

Denna överenskommelse har upprättats i tre exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Migrationsverket

Arbetsförmedlingen

Härnösand kommun

Arbetsmaterial under beredning